

УДОСКОНАЛЕННЯ МЕХАНІЗМУ УПРАВЛІННЯ БЮДЖЕТНИМИ ВИДАТКАМИ УКРАЇНИ

Нищенко А.А., гр. МЕН2/1

Миколаївський національний аграрний університет

В сучасних умовах розвитку національної економіки, враховуючи прагнення України інтегруватись до Європейського економічного простору, актуальним стає дослідження проблеми фінансового забезпечення соціальної сфери, розробка сучасного механізму її фінансування та пошук напрямків підвищення ефективності соціальних видатків.

Бюджетна система України – сукупність державного бюджету та місцевих бюджетів, побудована з урахуванням економічних відносин, державного і адміністративно-територіальних устроїв і врегульована нормами права.

Видатки бюджету – це економічні відносини, які виникають у зв'язку з розподілом централізованого фонду грошових коштів держави і його використанням на здійснення програм та заходів, передбачених бюджетом.

Видатки бюджету відображають функції і завдання держави, рівень і напрям суспільного розвитку, взаємозалежність між економікою і фінансами країни, відносини даної країни з іншими країнами. Система видатків бюджету являє собою сукупність певних напрямків видатків (програм), їх структуру, а також відносини між відповідними органами в процесі планування і виконання видатків, складання звітності та контролю за виконанням видаткової частини [1]. Однією з головних перешкод реалізації в повному обсязі даного методу є труднощі з визначенням показників результативності виконання бюджетних програм. Тому питання щодо визначення методики оцінки виконання бюджетних програм має велике наукове та практичне значення.

Показники виконання програм є доволі складними в обчисленні, оскільки вимагають врахування різносторонніх взаємозв'язків якості та

ефективності, що не завжди піддаються кількісному оцінюванню. Найчастіше дані показники називають результативними показниками, вказуючи на їх головне завдання – вимірювання результатів [2].

Інформація щодо фактичного виконання бюджетних програм допомагає керівникам приймати зважені та умотивовані рішення. Але якщо показники та критерії виконання програм не досить вагомі та чіткі, виникає загроза прийняття неаргументованих суб'єктивних рішень щодо реалізації бюджетної політики.

Аналіз видаткової частини Державного бюджету України свідчить про те, що основними проблемними питаннями у здійсненні бюджетної політики є: рівень корупції у державному секторі; щорічно зростають видатки та дефіцит загального фонду державного бюджету; недостатній рівень підготовки працівників; відсутність контролю; недосконалість бюджетного законодавства.

Основні напрями прогнозу доходів державного бюджету :

- ✓ забезпечення справедливої, стабільної, спрямованої на забезпечення фіскальної достатності системи оподаткування;
- ✓ підтримка структурних реформ у реальному секторі економіки та залучення інвестицій в економіку;
- ✓ зниження адміністративного та регуляторного тиску на бізнес;
- ✓ підтримка економічного зростання регіонів, зміцнення фінансово економічної самостійності місцевих бюджетів;
- ✓ поліпшення фінансових показників діяльності державних підприємств;
- ✓ підвищення ефективності управління бюджетними коштами шляхом удосконалення програмно-цільового методу [3].

Контроль за видатковою частиною бюджету є важливою ознакою і основною функцією державного управління. Правильно організований контроль дозволяє мати оперативну інформацію щодо стану справ на різних

ділянках роботи, дає можливість вчасно втрутитися в процес управління, вжити запобіжні заходи, забезпечити законність.

Для удосконалення механізму управління бюджетними видатками України, доцільне використання наступних методів:

- обслуговування клієнтів із використанням електронних сервісів , в тому числі системи дистанційного обслуговування та системи подання електронної звітності, з метою зменшення корупційних ризиків;
- забезпечення ефективного та прозорого здійснення закупівель, створення конкурентного середовища у сфері публічних закупівель, запобігання проявам корупції у цій сфері, розвиток добросовісної конкуренції;
- удосконалення обліку, посилення його контрольних функцій за господарською та фінансовою діяльністю установи – основний шлях покращення дотримання фінансово-бюджетної дисципліни;
- необхідно пам'ятати, що рівень обґрунтування управлінських рішень залежить, насамперед, від повноти і достовірності вихідної інформації. Щоденно мати повні відомості про виконання видатків бюджету є можливим тільки на підставі даних обліку виконання всіх видів бюджетів, які функціонують в державі;
- підвищення кваліфікації працівників (проходження курсів та тестування на знання нормативно-правової бази);
- мотивування працівників (надбавки, винагороди за здобування певного ступеню підготовки і за поліпшення кваліфікації).

Список використаних джерел

1.Формування системи видатків державного бюджету та їх оптимізація[Електронний ресурс] – Режим доступу : http://www.economy.nauka.com.ua/pdf/3_2018/69.pdf.

2.Управління видатками бюджету та напрямки його вдосконалення в Україні[Електронний ресурс] – Режим доступу : <https://kneu.edu.ua/userfiles/d-26.006.04/2015/Naboka-dis.pdf>.

3.Навчальний посібник «Управління державними доходами і видатками», с. 22 [Електронний ресурс] – Режим доступу : <https://is.gd/sjdXQN>.

Науковий керівник канд. екон. наук, доцент Христенко О.А.